

Kraków, dnia 11 listopada 2024 roku

Monika Konieczna, Akcja Ratunkowa dla Krakowa,
Maciej Fijak, Akcja Ratunkowa dla Krakowa,
Dominika Bobek, Fundacja Frank Bold,
dr Łukasz Piechnik, Instytut Botaniki im. W. Szafera PAN,
Agnieszka Jenz-Stawowczyk, Jurajski Ruch Społeczny "Jurasto",
Dorota Horabik, Klub Przyrodników,
Magdalena Ryszowska, Las Tenczynek,
Renata Bogdańska Warmuz, Lasy w Dolinkach Krakowskich,
Grażyna Węglarczyk, Stowarzyszenie Polska 2050,
Anna Treit, Pracownia na rzecz Wszystkich Istot,
Mariusz Waszkiewicz, Towarzystwo na rzecz Ochrony Przyrody,
Wiesław Owiński, Stowarzyszenie Przyjaciół Rzeplina „Nasz Rzeplin”,
dr hab. inż. Mariusz Czap, **prof. AGH**, ekspert merytoryczny,
dr Jerzy Parusel, ekspert merytoryczny, członek Państwowej Rady Ochrony Przyrody,
dr hab. Joanna Hańderek, **prof. UJ**, radna Miasta Krakowa.

UWAGI DO RAPORTU

z pracy zespołu do spraw lasów o wiodącej funkcji społecznej wokół aglomeracji: Kraków

Działając w imieniu 10 organizacji, naukowców i strony społecznej wymienionych w nagłówku pisma, wnoszę uwagi i zastrzeżenia do przygotowanego raportu z pracy zespołu do spraw lasów o wiodącej funkcji społecznej wokół aglomeracji: Kraków.

1. Odmowa dostępu do wglądu i zgłaszania uwag do raportu

Pomimo ustnych ustaleń z dyrektorem RDLP Kraków o przesłaniu raportu do wglądu członkom zespołu przed jego wysłaniem do wojewody oraz dwukrotnych mailowych przypomnień, raport został bezpośrednio przesłany do wojewody. Dopiero po interwencji w DGLP raport został przesłany do wszystkich członków zespołu tylko do wglądu. Dopiero po upływie kilku dni otrzymaliśmy informację, że możemy składać do niego uwagi, ale w bardzo krótkim terminie po czym został on wydłużony do 12 listopada br. Odmawianie dostępu do raportu i utrudnianie wprowadzenia do niego uwag oraz podawanie zmieniających się warunków udostępnienia to przykład **braku transparentności procesu i równego dostępu do informacji**.

2. Braki w raporcie.

Sposób opracowania raportu budzi wiele zastrzeżeń. W raporcie nie znalazły się wszystkie przesłane przez nas dokumenty. Mapy oraz część opisowa mają datę **13 października 2024**, podczas gdy **nasza ostateczna wersja została wysłana 29 października 2024**. W skład pakiety wysłanych wówczas materiałów wchodziły: aktualne mapy shp, tabele 3.1 i 3.2 oraz stanowisko grupy organizacji społecznych i naukowców do wyników pracy zespołu ds. lasów społecznych, które zawierało zbiorczo:

- a. Uwagi do wyników pracy zespołu,
- b. Uzasadnienie propozycji zgłoszonej przez grupę organizacji pozarządowych,
- c. Uwagi do propozycji zgłoszonych w ramach prac zespołu,
- d. Uwagi do przebiegu całego procesu, funkcjonowania zespołu,
- e. Analiza wyników ankiet,
- f. Uwagi dotyczące moderacji.

3. Poważne błędy w raporcie.

Zespołowi nie przedstawiono wcześniej żadnych założeń co do finalnej formy raportu, stąd nie byliśmy w stanie dostosować do niego przygotowanych przez nas dokumentów. Dlatego też zebraliśmy wszystkie nasze wnioski, stanowiska, uwagi i dane w jednym dokumencie. Dopiero po otrzymaniu raportu stwierdziliśmy, że poszczególne aspekty zostały przyporządkowane do osobnych folderów, a przez to nasze "stanowisko" znalazło się tylko w jednym załączniku 7, natomiast treści jego odnoszą się również do innych załączników np. nr 3 gdzie jest nieaktualny opis koncepcji (załączony plik Propozycja NGO 1 jest nieaktualny).

Stare i nieaktualne mapy SHP z propozycji NGO1 są również zamieszczone w załączniku nr 4 oraz na stronie udostępnionej przez RDLP Kraków: <https://lasy.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=fbb8c35616c64fdb8514f2311877dc30>.

W naszej ocenie te niezwykle poważne błędy stanowią istotny zarzut potwierdzający nieprawidłowe i nierzetelne przygotowanie raportu.

4. Fatalny i nieprofesjonalny schemat/wzór raportu oraz nierzetelny i stronniczy raport.

Zdecydowanie krytycznie należy się odnieść do formy przygotowanego raportu, który ma postać prezentacji w programie MS PowerPoint z załącznikami w osobnych folderach. W naszej ocenie tak przygotowany dokument nie stanowi profesjonalnie przygotowanego raportu, z którym będzie można z łatwością się zapoznać. Dokument ten powinien zostać przygotowany jak każdy raport, w formie pliku tekstowego w formacie pdf, ze spisem treści i z dokładnym omówieniem wszystkich aspektów. Prezentacja może być wyłącznie dodatkiem do niego, stanowiącym podsumowanie najistotniejszych jego fragmentów. Jednakże w żadnym wypadku nie powinna samego raportu zastępować!

Raport w jego obecnym kształcie jest niejasny i skrajnie nieprofesjonalny. Natomiast w kilku wypadkach wręcz można uznać, że przygotowany został w taki sposób aby zmanipulować jego ostateczny odbiór. Przykładem takiej sytuacji są slajdy np. 15-16, pomiędzy częścią *Kluczowe kwestie, które były poruszane* a częścią *O czym rozmawialiśmy*, umieszczone zostały na nich dwa zdjęcia prezentujące z jednej strony grupę protestujących pracowników Zakładów Usług Leśnych, a z drugiej strony grupę przedstawicieli organizacji pozarządowych, w większości członków zespołu ds. lasów

społecznych w Krakowie. Zdjęcia te zostały umieszczone bez żadnego opisu, jak również bez najmniejszego powiązania z poprzednimi i następnymi slajdami. Prowadzi to do wniosku, że ich umieszczenie nie miało żadnego merytorycznego uzasadnienia poza próbą zmanipulowania przekazu i pokazania licznej grupy protestujących w zestawieniu z małą grupą przedstawicieli organizacji pozarządowych. Nadmienić należy, iż rzetelne przedstawienie sytuacji wymagałoby pokazania społecznego odzewu na prace zespołu: protest kilkudziesięciu przedstawicieli branży drzewnej w stosunku do prawie 900 zgłoszeń w ankietach dot. wyznaczenia lasów społecznych. Autorzy raportu postanowili w prezentacji przedstawić zdjęcia bezzasadnej pikiety pracowników branży drzewnej, kompletnie pomijając kwestię bardzo dużej liczby obywateli którzy zaangażowali się w wypełnianie ankiet.

W naszej ocenie ta sytuacja pokazuje skalę braku profesjonalizmu oraz stronnictwa, która towarzyszyła przygotowaniu raportu. Raport został przygotowany w sposób stronnictwa, nierzetelny i mało profesjonalny, w taki sposób, aby racje i twierdzenia tylko „jednej strony” tj. beneficjentów finansowych obecnej gospodarki leśnej były przyjęte i uznane przez jego odbiorcę.

Dodatkowo wadliwy i budzący duże zastrzeżenia jest sposób uwzględniania stanowisk wszystkich stron w formie osobnych folderów, których zawartość i sposób organizacji są chaotyczne, kompletnie niejasne i niezrozumiałe. Jest to trudne do zrozumienia nawet dla nas, uczestników tego procesu i autorów poszczególnych dokumentów. Zatem tym bardziej będzie to niejasne i niezrozumiałe dla innych odbiorców, którzy nie byli uczestnikami tego procesu.

Zastrzeżenia budzi również brak jednolitego nazewnictwa plików. Nazwa naszej grupy i propozycji pojawia się pod kilkoma nazwami, jako: "reprezentowana przez Annę Treit", "NGO1", "stanowisko grupy" lub "materiały Stowarzyszenia na Rzecz Wszystkich Istot" (pisownia oryginalna, zabrakło Pracownia). Od początku procesu w sposób jednoznaczny zwracaliśmy uwagę, że jesteśmy grupą wielu organizacji pozarządowych i naukowców i chcemy być określani w taki adekwatny sposób.

5. Ujęcie w raporcie fragmentów niezgodzonych z zespołem.

W raporcie ujęto opis skutków uzgodnień. Nie jest jasne skąd wynika ten opis i kto jest jego autorem albowiem kwestie te nie były przedmiotem obrad zespołu. Są to skutki przedstawione wyłącznie przez autorów raportu, będące ich wyłącznym stanowiskiem, nie poparte żadnymi badaniami, analizami czy wyliczeniami, jak również przedstawione wyłącznie z jednej, bardzo ograniczonej perspektywy. **Okoliczność ta stanowi kolejny dowód na stronnictwo raportu przygotowanego przez Lasy Państwowe.**

6. Brak przedstawienia kluczowych dokumentów członkom zespołu.

Pisma z dnia 8 października 2024 roku od Pana Podsekretarza Stanu Mikołaja Dorożały nie dotarło do nas ani drogą mailową, ani nie zostało odczytane podczas spotkań. Otrzymaliśmy je dopiero od współpracujących z nami członków zespołu katowickiego. Pismo to załączone zostało do raportu z pracy naszego zespołu. W naszej ocenie w piśmie tym poruszona została bardzo ważna kwestia dotycząca zasięgu lasów społecznych: "Wyjaśniam również, że zasięg lasów społecznych w ramach tego pilotażu powinien obejmować nadleśnictwa znajdujące się w granicach miast lub z nim graniczące". W taki bowiem właśnie logiczny sposób nasza grupa podeszła do wyznaczania obszaru lasów społecznych wokół Krakowa, co spotkało się z dużą krytyką ze strony przedstawicieli Lasów Państwowych, które sprowadziły obszar wyłącznie do terenu gmin graniczących z miastem Kraków. Naszym zdaniem przekazanie tego pisma do wiadomości wszystkich członków zespołu mogłoby wpłynąć na obrady zespołu, na stanowiska poszczególnych osób w tym w szczególności

przedstawicieli samorządów, jak również na końcowy wynik pracy całego zespołu. **Brak przekazania pisma członkom zespołu, jest w naszej ocenie, istotną nieprawidłowością i w sposób znaczący rzutuje na wyniki jego pracy.**

7. Załączniki do niniejszego raportu.

Podtrzymując wszystkie podniesione powyżej zarzuty dotyczące samego raportu jak również jego załączników, z daleko posuniętej ostrożności przedstawiamy w załączeniu do niniejszego pisma nasze wcześniejsze stanowisko odpowiednio podzielone, tak aby poszczególne części mogły zostać przyporządkowane do poszczególnych folderów.

Spis załączników:

Załącz. 3. NGO1 – 10 organizacji i naukowcy_opis koncepcji i przyjętych zasad

Załącz. 3 NGO1 – 10 organizacji i naukowcy_uwagi i zdania odrębne

Załącz. 6. NGO1 – 10 organizacji i naukowcy_stanowisko do wyników pracy zespołu ds. lasów społecznych

Załącz. 7. NGO1 – 10 organizacji i naukowcy_uwagi do wyników prac zespołu

Załącz. 8. NGO 1 – 10 organizacji i naukowcy_uwagi do raportu

Podsumowanie

W naszej ocenie raport z pracy zespołu do spraw lasów o wiodącej funkcji społecznej wokół aglomeracji: Kraków jest niepełny, nierzetelny i niemerytoryczny. Wymaga on wielu uzupełnień, jak i gruntownych poprawek zanim zostanie poddany dalszej analizie. Poprawki te powinny zacząć się od zmiany formy raportu na plik tekstowy.

Duża ilość poważnych zastrzeżeń i uwag do raportu prowadzi do wniosku, że Lasy Państwowe nie zdały egzaminu jako podmiot odpowiedzialny za organizację prac zespół do spraw wyznaczenia lasów społecznych. Lasy Państwowe wykazały się stronnictwem i brakiem obiektywizmu a sposób przygotowania raportu budzi autentyczne zażenowanie. W naszej opinii Lasy Państwowe nie są zdolne do rzetelnego wypełnienia roli, jaka została im przydzielona. Są zbyt mocno zainteresowane uzyskaniem z góry założonego wyniku tego procesu, tj. wyznaczeniem lasów społecznych w jak najmniejszym zakresie lub doprowadzeniem do fiaska tej cennej inicjatywy. Skutkuje to niestety fatalną jakością prowadzonego przez nich procesu.

Konieczna jest zmiana formuły prowadzonego procesu i pozbawienie Lasów Państwowych jakichkolwiek funkcji związanych z jego organizacją, podsumowywaniem czy raportowaniem. Ich rola powinna być identyczna jak rola wszystkich innych uczestników zespołu.

Uwzględniając wadliwość całego procesu, który został przeprowadzony w Krakowie oczekujemy jego powtórzenia, w części dotyczącej próby uzyskania konsensusu. Pomimo kilkukrotnego zgłaszania przez nas postulatu prac nad wypracowaniem wspólnej propozycji lasów społecznych, kwestia ta została kompletnie zignorowana przez Dyrektora RDLP w Krakowie. Uważamy że konieczne jest większe zaangażowanie Ministerstwa Klimatu i Środowiska w ten proces. Dodatkowo konieczne jest również podjęcie natychmiastowych decyzji dotyczących zabezpieczenia lasów projektowanych jako społeczne, do czasu ich formalnego ustanowienia.